

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
HLAVNÍ POUŽITÉ SYMBOLY	10
1. ZÁKLADNÍ POJMY A PROBLÉMY SDĚLOVÁNÍ	13
1.1. Informace, zpráva, signál, kódování a modulace	14
1.2. Sdělovací systém	15
1.3. Signály, jejich klasifikace a vlastnosti	17
1.4. Mnohonásobný přenos signálů	19
1.4.1. Prostorové dělení kanálů	19
1.4.2. Frekvenční dělení kanálů	19
1.4.3. Časové dělení kanálů	20
1.5. Kvalita přenosu	21
1.6. Rušivé procesy	25
1.6.1. Klasifikace rušivých procesů	26
2. SPEKTRÁLNÍ ANALÝZA SIGNÁLŮ	29
2.1. Harmonický průběh	29
2.2. Periodické průběhy	33
2.2.1. Výkonové poměry u periodických průběhů	35
2.3. Neperiodické průběhy	37
2.3.1. Energetické poměry u neperiodických průběhů	39
2.4. Vlastnosti signálů a spekter	41
2.4.1. Relace mezi časovými a spektrálními funkcemi	42
2.4.2. Věta o součtu (aditivnosti, superpozici) signálů a spekter	44
2.4.3. Věta o šířce signálu a spektra (věta o změně časového měřítka)	44
2.4.4. Věta o reciprocitě (dualitě) signálů a spekter	45
2.4.5. Věta o časovém posunutí (zpoždění) signálu	46
2.4.6. Věta o frekvenčním posunutí spektra (modulační teorém)	47
2.4.7. Věta o součinu (konvoluci) signálů a spekter	48
2.4.8. Věty o obrazu derivace a integrálu signálu	49
2.5. Elementární funkce a jejich transformace	50
2.5.1. Jednotkový skok	51
2.5.2. Jednotkový impuls	52
2.6. Diskrétní Fourierova transformace	55
2.7. Rychlá Fourierova transformace	59
3. STOCHASTICKÉ VLASTNOSTI SIGNÁLŮ A RUŠENÍ	65
3.1. Pravděpodobnost výskytu jevu	65
3.1.1. Pravděpodobnost složených jevů	67
3.2. Náhodné veličiny	70
3.2.1. Funkce rozdělení	71
3.2.2. Číselné charakteristiky náhodných veličin	73
3.2.3. Některé typy rozdělení náhodných veličin	75
3.3. Systémy náhodných veličin	81
3.3.1. Momenty rozdělení systému dvou náhodných veličin	82
3.3.2. Závislost náhodných veličin	83
3.4. Funkce náhodných veličin	85
3.5. Náhodné procesy	88
3.5.1. Statistika náhodného procesu	90
3.5.2. Stacionární náhodné procesy	93
3.5.3. Časové střední hodnoty	95
3.5.4. Ergodické náhodné procesy	97
3.5.5. Experimentální stanovení charakteristik ergodického náhodného procesu	98

3.5.6.	Základní vlastnosti časové korelační funkce	101
3.5.7.	Vzájemná korelační funkce	103
3.5.8.	Spektrum stacionárního náhodného procesu	105
3.5.9.	Impulsové náhodné procesy	108
3.5.10.	Korelační funkce a výkonové spektrum impulsového náhodného procesu	110
4.	PŘENOS SIGNÁLU LINEÁRNÍ SOUSTAVOU	118
4.1.	Čítec přenosu	119
4.2.	Impulsová charakteristika	124
4.3.	Přechodová charakteristika	126
4.4.	Lineární zkreslení	128
4.5.	Nelineární zkreslení	130
5.	ANALOGOVÉ MODULACE	133
5.1.	Lineární modulace	133
5.1.1.	Amplitudová modulace	134
5.1.2.	Amplitudová modulace s potlačenou nosnou frekvencí	139
5.1.3.	Telekomunikační systémy s lineární modulací	140
5.1.4.	Jednopásmová modulace	141
5.1.5.	Realizace lineární modulace	144
5.1.6.	Demodulace signálů AM	149
5.1.7.	Kvadratická amplitudová modulace	151
5.2.	Úhlová modulace	152
5.2.1.	Širokopásmová frekvenční modulace	156
5.2.2.	Úzkopásmová frekvenční modulace	159
5.2.3.	Šířka spektra signálu FM	160
5.2.4.	Realizace frekvenční modulace a demodulace	162
5.3.	Vliv rušení na modulované signály	163
5.3.1.	Vliv rušení při přenosu v základním pásmu	164
5.3.2.	Vliv rušení v systému s AM	164
5.3.3.	Vliv rušení v systému DSB	165
5.3.4.	Vliv rušení v systému s úhlovou modulací	166
5.4.	Modulace harmonického nosného signálu diskrétními signály	169
5.4.1.	Systémy s amplitudovou manipulací — ASK	169
5.4.2.	Systémy s frekvenční manipulací — FSK	172
5.4.3.	Systémy s fázovou manipulací — PSK	178
5.4.4.	Vicestavová fázová modulace	181
6.	VZORKOVÁNÍ SIGNÁLŮ	189
6.1.	Principy vzorkování	189
6.2.	Spektrum vzorkovaného signálu	190
6.3.	Vzorkování signálů ve vyšší frekvenční poloze	195
6.4.	Kotélnikovova řada	196
7.	KVANTOVÁNÍ SIGNÁLŮ	198
7.1.	Zhodnocení kvantizačního šumu	200
7.2.	Lineární kvantování	201
7.3.	Nelineární kvantování	204
8.	IMPULSOVÉ MODULACE	209
8.1.	Impulsové analogové modulace	210
8.1.1.	Impulsová amplitudová modulace	210
8.1.2.	Impulsová šířková modulace	210
8.1.3.	Impulsová polohová modulace	211
8.1.4.	Vliv rušení v systémech s impulsovou modulací	212
8.2.	Kódové modulace	214
8.2.1.	Impulsová kódová modulace (PCM)	215
8.2.2.	Delta modulace (DM)	217
8.2.3.	Diferenční PCM	221
8.3.	Zpracování signálů diskrétními filtry	223

9.	PŘENOS A PŘÍJEM ČÍSLICOVÝCH SIGNÁLŮ	229
9.1.	Číslíkové signály pro přenos po vedení	229
9.2.	Optimální tvar číslicového signálu	235
9.3.	Připustná minimální hodnota odstuðu signálu od šumu v rozhodovacím místě přijímače	240
9.4.	Optimální příjem číslicových signálů	243
9.5.	Zvláštní metody příjmu signálů	249
9.5.1.	Metoda opakování signálu	250
9.5.2.	Souhlasný filtr	251
10.	INFORMAČNÍ VLASTNOSTI SIGNÁLŮ	257
10.1.	Model diskretního zdroje zpráv	257
10.2.	Model diskretního kanálu	259
10.3.	Informační význam pravděpodobnosti jevu	260
10.4.	Entropie diskretního zdroje	262
10.5.	Přenos informace diskretním kanálem	266
10.6.	Základní informační charakteristiky kanálu	268
10.7.	Propustnost diskretního kanálu	273
10.8.	Informace ve spojitě sdělovací soustavě	280
10.9.	Propustnost spojitého kanálu	283
11.	KÓDY	289
11.1.	Účinnost kódu	290
11.2.	Obyčejné kódy	292
11.2.1.	Přímý dvojkový kód	293
11.2.2.	Váhové kódy	294
11.3.	Zabezpečení přenosu zpráv	295
11.3.1.	Zabezpečující význam minimální vzdálenosti kódu	296
11.3.2.	Klasifikace bezpečnostních kódů	299
11.4.	Bezpečnostní kódy	301
11.4.1.	Metoda opakování	301
11.4.2.	Kódy s konstantní vahou — izokódy	301
11.4.3.	Jednoduché paritní kódy	302
11.4.4.	Kódy s vícenásobnou paritou	303
11.5.	Dvojkové systematické kódy	304
11.5.1.	Hammingův kód	307
11.6.	Cyklické kódy	310
11.6.1.	Základní operace s mnohočleny	310
11.6.2.	Základní vlastnosti a konstrukce cyklických kódů	313
11.7.	Rekurentní kódy	316
11.8.	Systémy zabezpečení přenosu diskretních zpráv	318
	LITERATURA	320
	REJSTRÍK	321